

Informe anual sobre l'Estat de la Cultura i de les Arts a Catalunya 2015

Publicat per [Interacció](#) [1] el 18/11/2015 - 15:43 | Última modificació: 19/07/2019 - 11:00

[CoNCA](#) [2]

Com a compendi de les dades generades des del [Departament de Cultura](#) [3], algunes d'elles ja examinades de forma exhaustiva també en el nostre espai, en aquest informe es presenten les dades anuals de l'estat de la cultura i de les arts de Catalunya.

A continuació en destaquem les dades més rellevants:

Volum econòmic dels sectors culturals

El pes del sector cultural en l'economia catalana s'ha reduït en un 30,6 % entre 2008 i 2012. En quatre anys, el sector cultural ha perdut 1.653 milions de valor afegit brut (VAB) i una reducció del valor al global de l'economia en d'un 0,8% (passant del 2,8% al 2%).

Per grups d'activitats, els sectors més afectats per aquesta crisi imperant han estat el de l'arquitectura i l'audiovisual, amb reduccions d'un 52,5% i 42,1% respectivament. Només patrimoni, arxius i biblioteques han mantingut la seva aportació (amb una variació del VAB del -0,9% durant el període).

Pel que fa a l'aportació per grups d'activitat, els sectors que més contribueixen al VAB cultural són el sector del llibre i la premsa (24 %), seguit de la publicitat (16 %) i l'audiovisual i multimèdia (14 %).

El finançament de la cultura

Segons les dades oficials disponibles, i sense tenir en compte els còmputos en concepte de patrocini i el mecenatge, la despesa total en cultura se situa sobre els 2.700 milions, repartits entre despesa pública (30%) i particulars (70%).

Entre 2010 i 2013 la despesa de les administracions públiques ha caigut un 34,1%, passant dels 1.255 M€ a 805 M€. Tot i sembla que entre els anys 2013 i 2014 la reducció tendeix a alentir-se, s'hauria de retrocedir a l'any 2005 (la despesa, aleshores, va ser de [806 M€](#) [4]) per trobar uns pressuposts públics de magnituds globals similars als de l'any 2014.

Tot i les reduccions, Diputacions i ajuntaments continuen essent les administracions que destinen un major percentatge dels seus pressupostos a Cultura, amb un 9,3% i un 5,4%. El Departament de Cultura, ha reduït a la meitat el seu valor percentual d'aportació, amb un irrisori 0,7%

Pel que fa a còmputos generals, els ajuntaments són també els que més diners aporten, amb el 56% de la despesa

pública de l'any 2013 (un 2% superior que l'any 2011), seguit de l'aportació del Departament de Cultura amb un 30%, i les diputacions i consells comarcals, un 12% (ambdós amb un punt percentual per damunt de 2011). Les aportacions de l'Estat central han suposat només el 2% (una reducció de 4 punts percentuals respecte a l'any 2011).

Despesa per programes

El 46% del diner públic destinat a cultura es dedica a promoció i acció cultural. Les biblioteques i arxius i els museus, el segueixen amb un 18% i un 14%, respectivament.

La Generalitat i ajuntaments són les administracions que destinen un percentatge més elevat a programes de promoció i acció cultural, mentre que les diputacions i els consells comarcals assumeixen un percentatge superior en la despesa destinada a biblioteques i arxius.

Totes les administracions dediquen un percentatge similar de recursos a museus, però són les diputacions les que destinen el percentatge més alt a arqueologia i patrimoni.

La reducció dels pressupostos públics culturals ha tingut uns efectes agreujats per la dificultat de reduir proporcionalment les despeses administratives i d'estructura.

Subvencions

El Departament de Cultura durant l'any 2013 ha executat 122,7M€ en concepte de subvencions: un 82 % s'han destinat a donar suport a activitats culturals (100,9M€ de transferències corrents o capítol IV), i el 18% restant, a equipaments (21,8M€ de transferències de capital o capítol VII). Comparativament, s'ha produït una reducció del 34,2% vers la partida de 2009.

Empreses del sector cultural

El sector de la cultura ha perdut pes dins de l'economia catalana. Entre 2008 i 2012 han desaparegut un total de 6.752 empreses (un 16% menys d'empreses que operen en el sector): de les 42.608 empreses dedicades a activitats culturals l'any 2008 a Catalunya (un 6,7% del total d'empreses de l'economia catalana) s'ha passat a 35.856 empreses l'any 2012 (un 6% sobre el total).

El VAB s'ha reduït en 1.654 milions d'euros, la qual cosa comporta un 31% menys d'aportació de valor a l'economia catalana.

Ocupació

Entre l'any 2008 i el 2012 gairebé 30.000 treballadors han estat expulsats del sector en quatre anys, un 22% de la massa laboral. Actualment el sector cultural ocupa el 3,41% del total de treballadors de Catalunya, mentre que fa quatre anys, el 2008, n'ocupava el 3,71%.

Per grups d'activitat, els més afectats han estat els serveis relacionats amb la cultura, les activitats industrials relacionades, l'arquitectura i les arts visuals, amb pèrdues superiors al 30%. Només el sector associat a patrimoni, arxius i biblioteques ha tingut un comportament positiu, amb un creixement del 35 % dels treballadors (passant de 2.913 a 3.945 treballadors)

Pel que fa al VAB sobre el cost de factors per s'ha mantingut estable entre el 2008 i el 2010 (al voltant dels 40.000€), però recula un 10,8% els dos anys següents, un fet que implica un descens de productivitat de fins a 36.318€ per treballador.

L'informe es fa ressò també de les dades aportades per l'[enquesta de participació cultural Catalunya 2014](#) [5], així com l'estat dels [equipaments culturals](#) [6] i l'[Associacionisme](#) [7], apunts que trobareu també aquí analitzats en el nostre espai.

Els posicionaments clau de l'Informe són:

1. En tots els anys que portem de democràcia no s'ha aconseguit definir el model d'accés i participació en la

cultura.

2. Cal dotar l'educació d'una dimensió cultural. No es disposa d'un pla ambiciós de país per a l'educació cultural, la qual cosa provoca que aquesta responsabilitat depengui molt encara de les iniciatives de la societat civil i del teixit associatiu.

3. Esperit crític. Una ciutadania completa només es pot concebre quan el coneixement i l'esperit crític conflueixen com una condició intrínseca al fet de ser ciutadà.

4. L'“espai virtual” s'ha de pensar des de la mirada de l'accés universal a la cultura, de la connexió i la presència en l'esfera internacional de noves modalitats d'economia i de creació.

5. En aquests moments de canvi, és important aconseguir una prioritització i major coordinació entre els diferents àmbits institucionals i agents que actuen en el sistema cultural amb l'objectiu de consolidar i fer més eficient el sistema cultural.

6. És necessària l'ordenació del sistema cultural, definir el paper de cada institució en el mapa cultural global; dissenyar una estratègia i un recorregut en el lideratge i la influència internacional; crear connexions, interrelacions, programes compartits, possibilitats que esdevinguin veritables multiplicadors i palanques per fer escalable el projecte cultural global.

7. Els creadors i artistes haurien de poder treballar conjuntament amb iniciatives de recerca científica que posin en valor i projectin la potencialitat artística del país, que és molta i de qualitat

PDF [Informe anual sobre l'Estat de la Cultura i de les Arts a Catalunya 2015](#) [8]

PDF [El Estado de la Cultura y de las Artes 2015](#) [9]

PDF [The State of Culture and the Arts 2015](#) [10]

[Inicia sessió](#) [11] o [registra't](#) [12] per enviar comentaris

Etiquetes: despeses públiques

Etiquetes: despesa familiar

Etiquetes: població activa

Etiquetes: treballadors de la cultura

Etiquetes: pressupostos

Etiquetes: inversions públiques

Etiquetes: sistema cultural

Etiquetes: estructura de mercat

Etiquetes: Catalunya

Etiquetes: informes CoNCA

- [13]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2015/informe-anual-lestat-cultura-2015>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <http://www.conca.cat/>

[3] <http://cultura.gencat.cat/ca/>

[4] <http://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=795&t=2005>

[5] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2015/%252Fenquesta-participacio-cultural-2014>

[6] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2015/mapa-equipaments-culturals-catalunya>

[7] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2015/tercer-sector-cultural>

[8] <http://cercles.diba.cat/documentsdigitals/pdf/E150247.pdf>

[9] <http://cercles.diba.cat/documentsdigitals/pdf/E150271.pdf>

[10] <http://cercles.diba.cat/documentsdigitals/pdf/E150272.pdf>

[11] <https://interaccio.diba.cat/>

[12] <https://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[13] <https://interaccio.diba.cat/node/6207>